

Beleidsregel maatwerk hergebruik grond met PFAS gemeente Hardinxveld-Giessendam 2026

Het COLLEGE van BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de gemeente Hardinxveld-Giessendam;

gezien het voorstel van 13 januari 2026

gelet op

- artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

- de artikelen 4.1273, 4.1275 en 4.1279 van het Besluit activiteiten leefomgeving;

overwegende dat

- in de regio Zuid-Holland Zuid een omvangrijke diffuse bodemverontreiniging met PFOA (PerFluorOctaanZuur) voorkomt met concentraties die aanzienlijk hoger zijn dan de landelijke achtergrondwaarde;
- de grond en baggerspecie in deze regio vanwege deze hoge concentraties PFOA in relatie tot het Handelingskader PFAS 2021 voor een groot deel bij vrijkomen niet zou kunnen worden hergebruikt. Deze grond en baggerspecie moet vervolgens worden gestort of gereinigd, terwijl het doel van hergebruiken het zuinig gebruik van energie en grondstoffen en het doelmatig beheer van afvalstoffen is;
- de wet een mogelijkheid biedt tot maatwerk om te voorkomen dat alle grond en baggerspecie met een hogere achtergrondwaarde dan de landelijke waarde moet worden gestort of worden gereinigd;
- het daarom gewenst is beleidsregels vast te stellen die gebiedsspecifieke hergebruiksnormen (Lokale Maximale Waarden) bevatten voor het op de landbodem toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie;
- de hergebruiksnormen in deze beleidsregels gebruikt zullen worden bij de beoordeling van (verzoeken tot) maatwerkvoorschriften van initiatiefnemers of geïnitieerd vanuit het bevoegd gezag;

B E S L U I T :

vast te stellen de navolgende Beleidsregel maatwerk hergebruik grond met PFAS gemeente Hardinxveld-Giessendam 2026.

Hoofdstuk 1. Maatwerk bij toepassen PFOA-houdende grond en baggerspecie

Artikel 1. Toepassingsbereik

1. Dit hoofdstuk is een uitleg van de omgang met maatwerkvoorschriften in het kader van het toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie. De beleidsregels bevatten gebiedsspecifieke hergebruiksnormen (Lokale Maximale Waarden) voor het op de landbodem toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie. Deze hergebruiksnormen gelden alleen voor grond en baggerspecie afkomstig vanuit de regio Zuid-Holland Zuid. Voor grond en baggerspecie van buiten de regio Zuid-Holland Zuid gelden de normwaarden uit het landelijke "Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" van december 2021.
2. De regels in dit hoofdstuk gelden alleen voor zone B van de Toepassingskaart PFAS houdende grond Zuid-Holland Zuid. De meest actuele versie van deze kaart is te vinden via de website van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
3. De regels in dit hoofdstuk gaan over het toepassen van grond en baggerspecie (paragraaf 4.124 van het Besluit activiteiten leefomgeving) waaronder naast toepassen van grond of baggerspecie ook valt het grootschalig toepassen en verspreiden van baggerspecie op een aangrenzend perceel,

op landbouwgronden (tot 10 km afstand) of in een weilanddepot (artikel 4.1269, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving). De regels in dit hoofdstuk gaan over toepassingen op de landbodem en gaan niet over toepassing in oppervlaktewater of diepe plassen.

4. De regels in dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op een locatie met een puntbron, zijnde grond of baggerspecie die wordt toegepast op een locatie waar de bodem al voor het toepassen diffuus sterk met de stof is verontreinigd, als bedoeld in de artikelen 4.1273, 4.1275 en 4.1279 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2. Maatwerkvoorschrift voor milieubelastende activiteit toepassen PFOA-houdende grond en baggerspecie

Op basis van artikel 4.1273, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld voor een andere kwaliteitseis dan bedoeld in artikel 4.1272 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. de toe te passen grond of baggerspecie voor de andere stoffen voldoet aan de kwaliteitseis bedoeld in artikel 4.1272 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- b. de toe te passen grond of baggerspecie afkomstig is uit en toegepast wordt binnen zone B van de Toepassingskaart PFAS houdende grond en baggerspecie;
- c. de grond of baggerspecie niet wordt toegepast in een grondwaterbeschermingsgebied, moestuin, volkstuin, siertuin bij een woning, kinderspeelplaats, groenvoorziening nabij een school of andere vergelijkbare gevoelige locaties;
- d. de toe te passen grond of baggerspecie is onderzocht met een partijkeuring, conform BRL 1000, SIKB protocol 1001;
- e. bij toepassing in de zones landbouw/natuur, wonen of industrie of bij toepassing in infrastructuur voor de stof PFOA in gehalten boven de maximale waarden behorende bij die functieklasse op basis van 'perceelsmatching' is aangetoond dat de gehalten van de toe te passen grond of baggerspecie gelijk of lager zijn dan van de ontvangende bodem. Onder perceelsmatching wordt verstaan dat de kwaliteit van de toe te passen grond beter of gelijkwaardig moet zijn aan de ontvangende bodem. Perceelsmatching betreft die stoffen waarvoor de afwijkende toepassingscriteria uit lid g gelden. Als definitie van 'beter of gelijkwaardig' wordt gehanteerd dat geen van de stoffen in de toe te passen grond mag voorkomen in concentraties hoger dan in de ontvangende bodem. Hierbij is de laagste concentratie in de bovengrond van de ontvangende bodem maatgevend en hierbij wordt geen overschrijdingsmarge geaccepteerd. Hierbij dient de ontvangende bodem tenminste te zijn onderzocht met een verkennend bodemonderzoek (NEN5740);
- f. bij toepassing wordt voldaan aan de randvoorwaarden, bedoeld in artikel 4.22 van de Omgevingswet; en
- g. de stof PFOA voldoet aan de kwaliteitseisen in tabel 2.1 die gelden voor de zone of locatie met een bepaald gebruik waar de grond of baggerspecie wordt toegepast.

Tabel 2.1: Maximale waarden (kwaliteitseisen) maatwerkvoorschrift zone B

Zone of gebruik	Stof	Kwaliteitseisen (voor standaardbodem, uitgedrukt in mg/kg droge stof)
Landbouw/ natuur	PFOA	0,010
Woonwijken (overige groen in woonwijken, parken, sportcomplexen en vergelijkbare locaties)	PFOA	0,030
Industrie en infrastructuur	PFOA	0,060
Grondwaterbeschermingsgebieden, moestuinen, volkstuinen, siertuinen bij woningen, kinderspeelplaatsen, groen bij scholen en andere vergelijkbare gevoelige locaties	PFOA	Geen maatwerk mogelijk (landelijke en lokale normen gelden)

Artikel 3. Maatwerkvoorschrift voor milieubelastende activiteit verspreiden van PFOA-houdende baggerspecie

Op basis van artikel 4.1279 van het Besluit activiteiten leefomgeving kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld voor een andere kwaliteitseis dan bedoeld in artikel 4.1278 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het verspreiden van PFOA-houdende baggerspecie als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. de toe te passen grond of baggerspecie voor de andere stoffen voldoet aan de kwaliteitseis bedoeld in artikel 4.1278 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- b. de toe te passen grond of baggerspecie afkomstig is uit en toegepast wordt binnen zone B van de Toepassingskaart PFAS houdende grond en baggerspecie;

- c. de grond of baggerspecie niet wordt toegepast in een grondwaterbeschermingsgebied, moestuin, volkstuin, siertuin bij een woning, kinderspeelplaats, groenvoorziening nabij een school of andere vergelijkbare gevoelige locaties;
- d. de toe te passen grond of baggerspecie is onderzocht met een waterbodemonderzoek conform NEN5720, inclusief een vooronderzoek conform NEN5717;
- e. bij toepassing in de zones landbouw/natuur, wonen of industrie of bij toepassing in infrastructuur voor de stof PFOA in gehalten boven de maximale waarden behorende bij die functieklasse op basis van 'perceelsmatching' is aangetoond dat de gehalten van de toe te passen grond of baggerspecie gelijk of lager zijn dan van de ontvangende bodem. Onder perceelsmatching wordt verstaan dat de kwaliteit van de toe te passen grond beter of gelijkwaardig moet zijn aan de ontvangende bodem. Perceelsmatching betreft die stoffen waarvoor de afwijkende toepassingscriteria uit lid d gelden. Als definitie van 'beter of gelijkwaardig' wordt gehanteerd dat geen van de stoffen in de toe te passen grond mag voorkomen in concentraties hoger dan in de ontvangende bodem. Hierbij is de laagste concentratie in de bovengrond van de ontvangende bodem maatgevend en hierbij wordt geen overschrijdingsmarge geaccepteerd. Hierbij dient de ontvangende bodem tenminste te zijn onderzocht met een verkennend bodemonderzoek (NEN5740);
- f. bij toepassing wordt voldaan aan de randvoorwaarden, bedoeld in artikel 4.22 van de Omgevingswet; en
- g. voor de stof PFOA voldoet aan de kwaliteitseisen in tabel 3.1 die gelden voor de zone of locatie met een bepaald gebruik waar de grond of baggerspecie wordt toegepast.

Tabel 3.1: Maximale waarden (kwaliteitseisen) maatwerkvoorschrift zone B

Zones	Stof	Kwaliteitseisen (voor standaardbodem, uitgedrukt in mg/kg droge stof)
Landbouw/ natuur	PFOA	0,010
Woonwijken (overige groen in woonwijken, parken, sportcomplexen en vergelijkbare locaties)	PFOA	0,030
Industrie en infrastructuur	PFOA	0,060
Grondwaterbeschermingsgebieden, moestuinen, volkstuinen, siertuinen bij woningen, kinderspeelplaatsen, groen bij scholen en andere vergelijkbare gevoelige locaties	PFOA	Geen maatwerk mogelijk (landelijke en lokale normen gelden)

Artikel 4. Maatwerkvoorschrift voor milieubelastende activiteit grootschalig toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie

Op basis van artikel 4.1275 van het Besluit activiteiten leefomgeving kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld voor een andere kwaliteitseis dan bedoeld in artikel 4.1274 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het grootschalig toepassen van PFOA-houdende grond en baggerspecie als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. de toe te passen grond of baggerspecie voor de andere stoffen voldoet aan de kwaliteitseis bedoeld in artikel 4.1274 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- b. de toe te passen grond of baggerspecie afkomstig is uit en toegepast wordt binnen zone B van de Toepassingskaart PFAS houdende grond en baggerspecie;
- c. de grond of baggerspecie niet wordt toegepast in een grondwaterbeschermingsgebied, moestuin, volkstuin, siertuin bij een woning, kinderspeelplaats, groenvoorziening nabij een school of andere vergelijkbare gevoelige locaties;
- d. de toe te passen grond of baggerspecie is onderzocht met een partijkeuring, conform BRL 1000, SIKB protocol 1001;
- e. bij toepassing in de zones landbouw/natuur, wonen of industrie of bij toepassing in infrastructuur voor de stof PFOA in gehalten boven de maximale waarden behorende bij die functieklasse op basis van 'perceelsmatching' is aangetoond dat de gehalten van de toe te passen grond of baggerspecie gelijk of lager zijn dan van de ontvangende bodem. Onder perceelsmatching wordt verstaan dat de kwaliteit van de toe te passen grond beter of gelijkwaardig moet zijn aan de ontvangende bodem. Perceelsmatching betreft die stoffen waarvoor de afwijkende toepassingscriteria uit lid d gelden. Als definitie van 'beter of gelijkwaardig' wordt gehanteerd dat geen van de stoffen in de toe te passen grond mag voorkomen in concentraties hoger dan in de ontvangende bodem. Hierbij is de laagste concentratie in de bovengrond van de ontvangende bodem maatgevend en hierbij wordt geen overschrijdingsmarge geaccepteerd. Hierbij dient de ontvangende bodem tenminste te zijn onderzocht met een verkennend bodemonderzoek (NEN5740);
- f. bij perceelsmatching is het toegestaan om de grootschalige toepassing te splitsen in twee of meer delen, waarvoor afzonderlijk perceelsmatching worden uitgevoerd;
- g. bij toepassing wordt voldaan aan de randvoorwaarden, bedoeld in artikel 4.22 van de Omgevingswet; en

- h. voor de stof PFOA voldoet aan de kwaliteitseisen in tabel 4.1 die gelden voor de zone of locatie met een bepaald gebruik waar de grond of baggerspecie wordt toegepast.

Tabel 4.1: Maximale waarden (kwaliteitseisen) maatwerkvoorschrift zone B

Zones	Stof	Kwaliteitseisen (voor standaardbodem, uitgedrukt in mg/kg droge stof)
Landbouw/ natuur	PFOA	0,010
Woonwijken (overige groen in woonwijken, parken, sportcomplexen en vergelijkbare locaties)	PFOA	0,030
industrie	PFOA	0,060
Grondwaterbeschermingsgebieden, moestuinen, volkstuinen, siertuinen bij woningen, kinderspeelplaatsen, groen bij scholen en andere vergelijkbare gevoelige locaties	PFOA	Geen maatwerk mogelijk (landelijke en lokale normen gelden)

Hoofdstuk 2. Slotbepaling

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking in het elektronisch publicatieblad van de gemeente.

Artikel 6. Citeertitel

beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel maatwerk hergebruik grond met PFAS gemeente Hardinxveld-Giessendam 2026.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam d.d. 13 januari 2026.

*De secretaris, De burgemeester,
Sonja van der Stel, Dirk Heijkoop*